

Петър Петров работи като счетоводител във фирма „Хризантема“ ООД. На 20.02.2014г. отишъл в офис на Търговска банка в гр.София за да изтегли 1000лв. от сметката на фирмата. По същото време в офиса на банката се намирал и Иван Иванов, който видял, че Петров получава пари в брой и ги слага в задния джоб на панталона си. Тогава взел решение да вземе парите. В изпълнение на това си намерение се приближил до Петров и измъкнал от джоба му намиращите се там 1000лв.служебни пари, след което побягнал. Петров усетил действията на Иванов и го подгонил за да си вземе парите обратно. Излизайки извън офиса на банката Иван Иванов се препънал, паднал и бил настигнат от подгонилия го Петров. След като се изправил Иванов вместо да предаде банкнотите, нанесъл силен юмручен удар в областта на лицето на Петров. В резултат на удара е избит горния ляв втори зъб и разклатен първия десен зъб на счетоводителя. Посоченото нараняване е довело до трайно затрудняване на дъвченето и говореното на пострадалия.

Иван Иванов е осъден с присъда №250/21.12.2011г., влязла в сила от 6.01.2012г.на една година лишаване от свобода. Изтърпяването на наказанието е било отложено на чл.66 ал.1 НК за изпитателен срок от три години, считано от влизане на присъдата в сила. Осъждането е за престъпление по чл. 194 ал.1 НК. Осъден е и с присъда №300/22.12.2011г. , в сила от 7.01.2012г.на 2 години лишаване, което да изтърпи ефективно. Осъждането е за престъпление по чл. 195 ал.1 т.3 НК. С определение по частно наказателно дело № 101/ 6.06.2012г., в сила от 22.06. 2012г. на основание чл.25 ал.1, във връзка с чл.23, ал.1 НК на Иванов е било определено общо наказание по двете присъди в размер на 2 години лишаване от свобода, което да бъде изтърпяно ефективно. Общото наказание е изтърпяно в затвор на 3.01.2014г.

Въпроси:

Изведете правната квалификация на извършеното деяние от Иван Иванов. Налице ли са съвкупност от престъпления, евентуално какви?

Приложима ли е разпоредбата на чл.68 ал.1 НК за условното наказание по присъда № 250/21.12.2011г.?

Допустимо ли е предявяването на граждански иск? Ако отговора е положителен в какъв срок следва да бъде направено искането, от кого и за какви вреди може да се претендира? Допустимо ли е конституиране на частен обвинител и кой има право да го направи? Ако съдът откаже да приеме за съвместно разглеждане гражданския иск , както и ако откаже да допусне частен обвинител, определенията подлежат ли на обжалване?

Допустимо ли е сключването на споразумение? Ако е допустимо между кои страни и при какви условия следва да бъде сключено за да бъде одобрено?

Изтеглен казус
Изабела Яковлева
Мариява
МФ

О Т Г О В О Р И

На казус по Наказателно право на писмен изпит за мл. съдии

1. Иван Иванов е извършил престъпление по чл. 199, ал.1, т.3, пр.2 и т.4, вр. чл.198, ал.3, вр. ал.1, вр. чл. 29, ал.1, б."а" от НК. Не е налице съвкупност от престъпленията кражба и средна телесна повреда, тъй като престъплението грабеж е сложно съставно престъпление.

Обосновка: Иван Иванов установява свое фактическо владение върху предмета на престъплението (процесната сума от 1000 лв). С нанесения юмручен удар в областта на лицето, при опита на пострадалия да си върне владението върху откраднатата сума, Иванов му избил един зъб и разклатил друг, което е довело до „трайно затруднение на дъвченето и говоренето“. Съгласно ППВС № 3 от 1979 г. избиването на зъб, в резултат на което се затруднява трайно дъвченето и говоренето, е средна телесна повреда по смисъла на чл.129, ал.2 от НК. Тъй като Иванов употребява сила за да запази своето владение върху откраднатата сума от 1000 лв, той осъществява от обективна и субективна страна състава на грабежа по чл.198, ал.3 от НК. Причиняването на средна телесна повреда е предвидено като квалифициращ признак на състава на грабежа по чл.199, ал.1, т.3, пр.2 от НК. Също грабежът е извършен след като Иванов е бил осъден с влязла в сила присъда №250/21.12.2011 г., с която му е наложено наказание 1 г. лишаване от свобода, чието изпълнение е отложено по реда на чл.66, ал.1 от НК с изпитателен срок от 3 години и присъда № 300/22.12.2011 г., с която за тежко умишлено престъпление му е наложено наказание лишаване от свобода от две години, изпълнението на което не е отложено по чл.66, ал.1 от НК. На основание чл.25, ал.1, вр. чл. 23, ал.1 от НК, вр.чл. 306, ал.1, т.1 от НПК в отделно производство /НЧД/ съдът е определил общо наказание 2 г. лишаване от свобода с ефективно изтърпяване в затвор за престъпленията по двете предходни осъждания. Това определение е в сила от 22.06.2012 г. Грабежът е извършен на 20.02.2014г. при условията на опасен рецидив по смисъла на чл.29, ал.1, б."а" от НК. Общото наказание Иванов е изтърпял на 03.01.2014 г. С оглед на това обстоятелство не е изтекъл 5-годишният срок по чл.30, ал.1 от НК (срокът изтича на 03.01.2019 г.).

Двете кражби, за които преди 20.02.2014 г. са постановени отделни присъди спрямо Иванов (присъда № 250/2011г. и присъда № 300/2011 г.), съставляват еднородна реална съвкупност от престъпления. Поради това е налице едно, а не две осъждания по смисъла на чл. 29, ал.1, б."б" НК, макар за тях да са постановени различни присъди (ППВС №2/1970 г., раздел II т.2).

Не е налице съвкупност от престъпления между причинената средна телесна повреда и извършената кражба, тъй като грабежът е сложно съставно престъпление, което изключва съвкупността между двете съставлящи го престъпления.

2. Разпоредбата на чл.68,ал.1 от НК е неприложима за условното наказание по присъда № 250/2011 г.

Обосновка: Иванов наистина е извършил грабежа в изпитателния срок на наказанието по присъда № 250/2011г., който изтича на 06.01.2015 г., но с определение по ЧНД№ 101/2012 г. на основание чл.25,ал.1,вр.чл.23,ал.1 от НК е определено общо наказание за двете кражби, извършени при еднородна реална съвкупност от престъпления. Изпълнението на общото наказание не е било отложено по реда на чл.66,ал.1 от НК и то е изтърпяно ефективно. С оглед на това обстоятелство изпитателният срок, определен с присъда № 250 / 2011г. губи своето правно значение.

3. Допустимо е предявяването на граждански иск от ошетеното юридическо лице /"Хризантема" ООД/ и от пострадалия Петров.Срокът за предявяване на гр. иск е до началото на съдебното следствие пред първоинстанционния съд/ чл.85,ал.3 от НПК/ .

Обосновка: Ошетеното юридическо лице може да предяви иск за причинени имуществени вреди за сумата от 1000лв. Пострадалият Петров може да предяви иск за неимуществени вреди, както и за имуществени вреди (представляващи разходи по лечението от причиненото съставомерно увреждане).

Пострадалият Петров може да иска конституиране и като частен обвинител, съгласно чл.76 от НПК. Такава възможност не съществува за ошетеното юридическо лице, тъй като частен обвинител може да е само физическо лице.

Ако съдът откаже да конституира граждански ищец, определението не подлежи на обжалване отделно от присъдата. Остава възможността исковата претенция да се претендира по общия исков ред на ГПК. Ако съдът откаже конституиране на частен обвинител, определението подлежи на обжалване по реда на Глава 22 от НПК, съгл.271,ал.6 от НПК.

4. Допустимо е сключване на споразумение по реда на Глава 29 от НПК /чл.381 и следв. от НПК/ между прокурора и защитника на обвиняемия, тъй като грабежът не попада в приложното поле на чл.381,ал.2 от НПК.

Обосновка: За да се сключи споразумение е нужно да са възстановени причинените имуществени вреди или да е обезпечено тяхното възстановяване. Изискване за възстановяване на причинени неимуществени вреди не е налице като условие за решаване на делото в диференцираната процедура по Глава 29 от НПК. Следва да се спазени процесуалните изисквания на чл.381,ал.3-5 от НПК. Споразумение в съдебна фаза се сключва до приключване на съдебното следствие в първата инстанция, при съгласие на всички страни.